

Ben ik mijn lijf ?

Petra Bolhuis &
1 Theo Meereboer
www.maieutiek.nl

Opzet van de twee dagen

- Ochtend: een korte geschiedenis van de scheiding lichaam-geest.
- Middag: grenzen van het lichaam.
- Ochtend: wij en de ander en bewuste aansturing van het lichaam.
- Middag: ben ik mijn lijf.
- 15.30 Afsluiting gesprek met Professor Jenny Slatman

maieutiek-mei 2017 Tiburg lijf-1

Verschillende relaties met het eigen lichaam

- Lichaam als het vreemde ten aanzien van het geestelijke. (al lange tijd in de westerse traditie)
- Lichaam als het eigene. (in relatie met het niet-eigene)
- Verschil binnenkant van het eigene en buitenkant van het eigene. (Vanuit jezelf en de ander gezien)
- Moderne techniek
  - Van buitenaf kijken naar de binnenkant van mijn lijf,
  - Nieuwe onderdelen die ik al dan niet kan (gaan) ervaren als mijn eigen lijf.

maieutiek-mei 2017 Tiburg lijf-1

Plato, Descartes en Locke

- Plato(427-347)
Driedeling van de ziel
- Descartes (1596-1650)
Scheiding Lichaam-geest
- Locke (1632- 1704);
Stelt de vraag naar persoonlijke identiteit. (zie inleiding boek)

maieutiek-mei 2017 Tiburg lijf-1

Filosofen en het lichaam

- Plato; de ziel is gekerkerd in het lichaam.
- Descartes ; lichaam is res extensa, denken staat daarbuiten is res cogitans.
- De Lamettrie; wij zijn materie.
- Maar, wij hebben een lichaam én zijn een lichaam, we hebben een bewustzijn en zijn een bewust zijn. Daar gaat het nu om; hoe ervaren wij onszelf –al dan niet vrijwillig, al dan niet tijdelijk- als een bewustzijn in een lijf?

maieutiek-mei 2017 Tiburg lijf-1

Husserl (1859-1938)

- Het bewustzijn is geen ding, maar een activiteit.
  - Zintuigelijke gewaarwordingen worden pas iets voor mijn bewustzijn als ik ze 'opvat'.
  - Dit is intentionaliteit (blz50)
    - intentioneel object
    - Intentionele activiteit
- Lichaam is voor onszelf object én activiteit

maieutiek-mei 2017 Tiburg lijf-1

Sartre (1905-1980)

- Existentie= geworpen (facticiteit) zijn én mogelijkheden hebben (vrijheid)
- Het situationeel geworpen zijn moet steeds worden ontken (niet/néantiser)
- Walging is gevoel dat hoort bij het ervaren dat je toevallig in het lichaam bent, dit lichaam bent en dat bewust worden kan leiden tot pijn, onvrijheid etc. juist anderen doen dat vaak. (ze benoemen je naar je lijf, maken je daarmee tot ding)

maieutiek-mei 2017 Tiburg lijf-1

Slatman (1969)

- Visie van Sartre lijkt te stellen dat we vrijheid ervaren als we loskomen van het dingzijn, van de vreemdheid van ons lichaam.
- Maar a.h.v. voorbeelden laat Slatman zien dat vreemdheid en eigenheid geen tegenovergestelden zijn.

maieutiek-mei 2017 Tiburg lijf-1